

Stockholms
stad

Stockholm stads strategi för arbetsmarknadsinsatser

Maj 2020

stockholm.se

Stockholm stads strategi för arbetsmarknadsinsatser
Maj 2020

Dnr: AMN 2020-0552-1.3
Utgivningsdatum: 2020-05-29
Kontaktperson: Linda Truvered

1. Inledning

Stockholms stads arbetsmarknadsinsatser ska bidra till att förverkliga stadens långsiktiga vision om ett Stockholm där det finns många vägar in på arbetsmarknaden, olika kompetenser är efterfrågade och där stockholmare i alla åldrar och oavsett bakgrund studerar eller arbetar.

Långvarig arbetslöshet och biståndsmottagande har negativa och långtgående konsekvenser. Det innebär både försämrad livskvalitet för individen och ökade kostnader för samhället. Många sociala problem har sitt ursprung i brist på arbete och sysselsättning. Att främja den enskildes rätt till arbete är därför av stor betydelse för social hållbarhet.

En hög sysselsättningsgrad och möjlighet till egen försörjning är viktigt för att nå Agenda 2030 och de globala målen om hållbar utveckling, minskad fattigdom, minskad ojämlikhet, jämställdhet och hållbara samhällen.

2. Syfte

Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser syftar till att definiera stadens långsiktiga arbete med arbetsmarknadsinsatser, målsättningar, prioriteringar och vägledande principer. Syftet är också att visa på samband med andra politikområden, stadens roll i arbetsmarknadspolitiken och ansvarsfördelning inom staden.

Strategin är en del av stadens samlade arbetsmarknadsrelaterade åtgärder. Fokus för strategin är insatser och aktiviteter riktade till den enskilde i syfte att främja etablering på arbetsmarknaden. Det finns en koppling till stadens näringslivspolicy vars fokus är på åtgärder som syftar till ett gott företagsklimat och hur det gynnar tillväxten av fler jobb. Det finns också en nära koppling till stadens utbildningsinsatser i syfte att främja ett relevant och tillgängligt utbud av utbildningar som en väg till etablering på arbetsmarknaden och att bidra till arbetsgivares kompetensförsörjning.

Disposition

Som utgångspunkt för strategin anges övergripande mål för stadens arbetsmarknadsinsatser samt faktorer med påverkan på sysselsättning och arbetslöshet i Stockholm. Stadens strategiska inriktningar definieras därefter utifrån ett antal områden som är centrala delar av stadens arbetsmarknadsinsatser. Till respektive område definieras vägledande och styrande principer. De olika områdena ska inte ses som separata delar utan hänger samman med

varandra och är integrerade delar av stadens arbetsmarknadsinsatser. Avslutningsvis beskrivs ansvarsfördelning inom staden med utgångspunkt från stadens budget.

3. Övergripande mål med stadens arbetsmarknadsinsatser

De övergripande målen för Stockholms stads arbetsmarknadsinsatser är en hög sysselsättningsgrad i hela stadens befolkning, lågt behov av försörjningsstöd på grund av arbetslöshet samt en god kompetensförsörjning för arbetsgivare. Att hela arbetskraften i Stockholm tas till vara är av stor vikt för ökad välfärd och en socialt hållbar stad samt för att underlätta kompetensförsörjningen i staden och regionen. Stadens arbetsmarknadsinsatser ska även främja livslångt lärande och bidra till stärkt omställningsförmåga.

4. Strukturella faktorer med påverkan på arbetsmarknad och sysselsättning

Strategin tar sin utgångspunkt i de långsiktiga trender, strukturer och faktorer som har betydelse för arbetsmarknad och sysselsättning i Stockholm.

En kunskapsintensiv arbetsmarknad

Stockholmsregionens arbetsmarknad kännetecknas av att den är mycket kunskapsintensiv och utvecklingen mot en alltmer kunskapsintensiv arbetsmarknad beräknas komma att förstärkas ytterligare framöver. Det finns en kompetensbrist i många företag som inte matchas av den kompetens många arbetslösa besitter. Gymnasiekompetens och språkkompetens har allt större betydelse för hållbar etablering på arbetsmarknaden. Sambandet mellan utbildningsnivå, sysselsättningsgrad och inkomst är mycket starkt.

Strukturuomvandling på arbetsmarknaden

Ökad automatisering av arbetsuppgifter och ökade krav på digital kompetens i arbetslivet innebär stora förändringar på arbetsmarknaden. Vissa yrken kommer att försvinna medan andra

tillkommer. Arbetsmarknaden förändras i snabb takt, det ställer krav på snabbbrörlighet och flexibilitet hos både arbetssökande och arbetsgivare. Arbetssökande behöver rätt färdigheter för omställningen på arbetsmarknaden. En snabbt växande stad med demografiska förändringar påverkar också behov inom specifika branscher.

Grupper med särskild risk för långtidsarbetslöshet

Tudelningen på arbetsmarknaden har ökat mellan det stora flertalet i arbetskraften och grupper som har särskilda svårigheter att nå en hållbar etablering på arbetsmarknaden. Grupper som har en svag ställning på arbetsmarknaden i högkonjunktur riskerar i lågkonjunktur att få en än mer utsatt position i och med att konkurrensen om jobben hårdnar. De grupper som har en särskilt utsatt situation på arbetsmarknaden är:

- *Personer med kort utbildningsbakgrund* Med kort utbildningsbakgrund avses icke fullföljd gymnasieutbildning. Utbildning är den enskilt viktigaste faktorn för att etablera sig på arbetsmarknaden. I Stockholms län är arbetslösheten som störst bland de som har högst förgymnasial utbildning, nära tre gånger så hög som för dem med gymnasial utbildning.
- *Utrikesfödda/ nyanlända*
Utrikesfödda är oftare arbetslösa och mindre sysselsatta än svenskfödda. Särskilt personer födda utanför Europa har en utsatt ställning på arbetsmarknaden. Utrikesfödda kvinnor är arbetslösa och har kort utbildning i högre utsträckning än utrikesfödda män och är en särskilt sårbar grupp. Majoriteten av nyanlända är i arbetsför ålder men etableringen på arbetsmarknaden för nyanlända tar lång tid. En mycket stor andel av de nyanlända är kortutbildade.
- *Personer med funktionsnedsättning* Personer med funktionsnedsättning har en betydligt lägre sysselsättningsgrad än övriga befolkningen och generellt också en lägre utbildningsnivå.
- *Unga som varken arbetar eller studerar*
Unga som varken arbetar eller studerar, UVAS, är en heterogen grupp som möter olika utmaningar. Unga som inte fullföljt gymnasiet, unga utrikesfödda och unga med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har en utsatt position på arbetsmarknaden. Ensamkommande unga är en mycket sårbar grupp utifrån flera dimensioner. Forskning visar att unga som inte kommer in på arbetsmarknaden kort efter avslutade gymnasiestudier har svårt att senare få fäste på arbetsmarknaden.

Dessa grupper har en högre risk för långtidsarbetslöshet och för många är försörjningsstöd från staden det enda möjliga försörjningsalternativet.

5. Definition av arbetsmarknadsinsatser

Med stadens arbetsmarknadsinsatser avses insatser och stöd riktade till den enskilde med tydligt jobbfokus och ett primärt syfte att den enskilde ska komma i arbete eller börja studera.

Ett primärt fokus på arbete och studier definierar skillnaden till närliggande insatser som förberedande-/förrehabiliterande insatser och sysselsättningsinsats. Förberedande-/förrehabiliterande insatser definieras som individuellt stöd i syfte att höja aktivitetsnivån, stärka hälsan, motivera och förbereda inför en arbetsmarknadsinsats. Sysselsättningsinsats definieras som insats i syfte att dels ge ett aktivt vardagsliv med sociala kontakter och en fungerande vardagsstruktur, dels att bidra till återhämtning och framtida arbeten eller studier.

Stadens olika insatser ska inte ses som en stegvis process där den ena insatsen föregår den andra. Att delta i stadens arbetsmarknadsinsatser förutsätter inte ett tidigare deltagande i en förberedande insats. Däremot överlappar insatserna delvis varandra. Olika aktörer i staden ansvarar för de olika insatserna. En viss överlappning och flexibilitet i när ansvar går över från en part till en annan samt parallellt stöd kommer alltid att behövas.

Formell utbildning är sådan utbildning som ges inom det traditionella utbildningssystemet och som leder till betyg eller examen, till exempel sfi, yrkesutbildning inom komvux eller allmän kurs på folkhögskola.

6. Strategiska inriktningar för stadens arbetsmarknadsinsatser

Staden som tillhandahållare av arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvarsområde men staden är en viktig aktör på den lokala nivån i samverkan med Arbetsförmedlingen. Stockholms stad tillhandahåller, parallellt med den statliga arbetsmarknadspolitiken, insatser för att stödja stadens målgrupper till egen försörjning.

Utgångspunkten för stadens insatser på arbetsmarknadsområdet är främst socialtjänstlagen. Staden ska i sin socialtjänstverksamhet främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning. Enligt socialtjänstlagen får staden också begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. I Stockholms stad sker huvudparten av de kommunala insatserna genom Jobbtorg Stockholm. Verksamheten vid stadens jobbtorg fullgör socialtjänstuppgifter. Staden har det yttersta ansvaret för att stadens invånare får det stöd och den hjälp som de behöver. Skollagen, lagen om arbetslöshetsnämnd och lagen om vissa kommunala befogenheter ger också staden viss kompetens att tillhandahålla arbetsmarknadsinsatser.

Målgrupper för stadens arbetsmarknadsinsatser

De målgrupper som kan ta del av stadens arbetsmarknadsinsatser är:

Försörjningsstödstagare

Personer som ansöker om försörjningsstöd på grund av arbetslöshet eller andra orsaker där det finns skäl att pröva återgång till arbete eller studier är målgrupp för stadens arbetsmarknadsinsatser. För denna målgrupp ställer socialtjänstlagen krav på att den enskilde ska stå till arbetsmarknadens förfogande, att den enskilde är inskriven på Arbetsförmedlingen och deltar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Socialtjänsten kan utifrån socialtjänstlagen begära att den som får ekonomiskt bistånd, vid sidan av inskrivning på Arbetsförmedlingen, ska delta i stadens arbetsmarknadsinsatser om personen inte har kunnat beredas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Socialtjänsten ska alltid göra en individuell bedömning utifrån den enskildes behov och förmåga.

Ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret

Staden har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt, men som inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Staden ska löpande identifiera, informera och kontakta ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret och bidra med insatser för att unga ska påbörja

eller återuppta sina gymnasiestudier alternativt ge möjlighet till annan meningsfull sysselsättning.

Målgrupper som nås via uppsökande arbete

Staden ska enligt socialtjänstlagen genom uppsökande verksamhet främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden för grupper som har behov av samhällets särskilda stöd och i sin verksamhet främja den enskildes rätt till arbete och utbildning. Vilka de målgrupperna är fastställs genom uppdrag från Kommunfullmäktige. Till dessa målgrupper riktas stadens arbetsmarknadsinsatser på två nivåer:

1. Stöd och vägledning till arbete och utbildning
2. De som bedöms vara i behov av strukturerade arbetsmarknadsinsatser från staden vägleds till inskrivning på arbetsförmedlingen eller erbjuds inskrivning på Jobbtorg Stockholm, efter beslut om insats enligt socialtjänstlagen.

Unga, 20-29 år som varken arbetar eller studerar, UVAS, är en prioriterad målgrupp som av Kommunfullmäktige bedömts behöva särskilt stöd och insatser för etablering på arbetsmarknaden. Övriga målgrupper som nås vis uppsökande arbete är kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden enligt uppdrag av kommunfullmäktige och romer utifrån stadens strategi för romsk inkludering.

Nyanlända

Staden har inte primärt ett ansvar för arbetsmarknadsinsatser för nyanlända men har utifrån sin kommunala kompetens möjligheter att bidra till att stärka anknytningen till arbetslivet och samhällslivet inom sina verksamheter och sitt ansvar för utbildningsinsatser och sociala insatser. Detta kan ske bland annat genom att verka för att utbildningen i svenska för invandrare kombineras med arbetsmarknadsrelaterade aktiviteter som exempelvis CV-verkstäder, arbetslivsorientering, validering, praktik eller genom matchning till Stockholmsjobb. Staden ska säkerställa att det finns hållbara samverkansstrukturer mellan staden och Arbetsförmedlingen kring nyanländas etablering på arbetsmarknaden så att båda parter insatser kombineras i syfte att leda till en snabb arbetsmarknadsetablering för nyanlända. Stadens etableringscenter sammanför stadens resurser och verksamheter riktade till nyanlända och är en plattform för att utveckla samverkan med Arbetsförmedlingen, övriga statliga aktörer, civilsamhälle och arbetsgivare kring nyanlända.

Övriga målgrupper

Målgrupper som inte har försörjningsstöd men har kontakt med enheter inom stadens stadsdelsförvaltningar så som socialpsykiatri, LSS, missbruk/beroende eller sociala insatsgrupper kan ta del av stadens arbetsmarknadsinsatser under vissa förutsättningar.

- Individuell bedömning ska vara gjord om att behov av arbetsmarknadsinsats finns. Omfattar behov av arbetsmarknadsinsats som alternativ till sysselsättning eller daglig verksamhet eller behov av arbetsmarknadsinsats som övergång från sysselsättningsinsats eller daglig verksamhet till öppna arbetsmarknaden.
- Lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd har inte kunnat erbjudas av Arbetsförmedlingen.
- Biståndsbeslut har fattats om insats enligt socialtjänstlagen

Personer som omfattas av samverkan inom ramen för FINSAM eller samverkansöverenskommelser med Arbetsförmedlingen kan också ta del av stadens insatser.

Principer för stadens arbetsmarknadsinsatser

Aktivitet och tidig matchning

En grundläggande princip både för nationell arbetsmarknadspolitik och för stadens arbetsmarknadsinsatser är arbetslinjen. Det innebär att aktiva åtgärder som syftar till att stötta arbetslösa till arbete och egen försörjning alltid prioriteras framför passivt biståndsmottagande. Arbetslösa försörjningsstödstagare och övriga målgrupper för stadens arbetsmarknadsinsatser ska, då Arbetsförmedlingens insatser inte är tillräckliga, erbjudas individuellt matchningsstöd eller kompetenshöjande insatser som praktik, utbildning eller subventionerad anställning som förbättrar förutsättningarna att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Samtidigt innebär det en skyldighet för den individ som ansöker om försörjningsstöd att stå till arbetsmarknadens förfogande om det inte finns godtagbara skäl till att inte göra det.

Snabbaste vägen till egen försörjning via arbete eller studier, med sikte på hållbara anställningar, ska vara utgångspunkt för stadens arbetsmarknadsinsatser. Tidig individuell matchning med parallellt stöd för att utveckla förmågor i arbetslivet ska prioriteras.

Ansvarsfördelning Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingens uppdrag omfattar platsförmedling, arbetsförberedande insatser i form av vägledning, utbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt sysselsättningskapande åtgärder. En grundläggande princip för stadens arbetsmarknadsinsatser är att de

ska komplettera – inte ersätta- de statliga arbetsmarknadsinsatserna utifrån de behov som identifieras och utifrån de lagreglerade möjligheter som staden har att erbjuda arbetsmarknadsinsatser.

Staden ska kontinuerligt pröva omfattningen och inriktningen av sina insatser utifrån den statliga arbetsmarknadspolitikerna. Samverkansöverenskommelser med Arbetsförmedlingen ska finnas på central och lokal nivå i syfte att reglera samarbetet mellan staden och Arbetsförmedlingen och tydliggöra omfattningen av stadens insatser relativt Arbetsförmedlingen för att säkerställa att resurser används så effektivt som möjligt samt säkerställa stöd och relevanta insatser till de grupper som behöver det. Samverkan med Arbetsförmedlingen ska även ske kring individens planering för att undvika överlappningar och bristande samordning.

Likvärdighet

Jobbtorg Stockholm är den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser av olika slag för de målgrupper som staden arbetar med. Syftet är att stadens medborgare genom Jobbtorg Stockholm ska erbjudas i grunden likvärdig service och tillgång till arbetsmarknadsinsatser. Det utesluter dock inte lokala anpassningar utifrån förutsättningar och behov i olika delar av staden.

Individen i fokus

De insatser som staden tillhandahåller ska utgå från varje individs förmåga, kompetens och behov. Deltagare i stadens arbetsmarknadsinsatser ska ges stöd att delta i arbetslivet utifrån sina förutsättningar och stödet ska tillgängliggöras utifrån individens behov. För ett väl fungerande stöd till stadens arbetslösa krävs samverkan mellan samhällets olika aktörer samt parallella åtgärder inom olika politikområden. Det finns behov av en nära koppling mellan arbetsmarknadsinsatser, sociala insatser och utbildningsinsatser.

Samverkan kring individen är särskilt central mellan följande aktörer:

- Jobbtorg Stockholm och stadens stadsdelsnämnder samt socialnämnden
Jobbtorg Stockholm och stadsdelsnämnderna har ett delat ansvar för att ge stöd till självförsörjning. Jobbtorg Stockholm ansvarar för arbetsmarknadsinsatser parallellt med att stadsdelsförvaltningarna ansvarar för förändringsarbete och stöd inom andra livsområden.

Gemensamma bedömningsinstrument ska användas för att synliggöra behov av stöd hos de sökande i ett tidigt skede och kunna erbjuda rätt insats samt tydliggöra ansvar och skapa samsyn kring individens stödbehov.

Rutin för samverkan mellan stadens stadsdelsförvaltningar och Jobbtorg Stockholm ska säkerställa ett rättssäkert och effektivt samarbete. Respektive stadsdelsförvaltning och jobbtorg ska ha en struktur för samverkan. Arbetsätt och samverkansstrukturer ska kontinuerligt utvecklas utifrån de uppdrag och den ansvarsfördelning som följer av kommunfullmäktiges budget, strategin för arbetsmarknadsinsatser och den gemensamma samverkansrutinen.

- **Staden och Arbetsförmedlingen**
Samverkan mellan staden och Arbetsförmedlingen ska regleras genom centrala och lokala överenskommelser. Samverkan ska även ske kring individens planering. Staden ska också medverka i utförandet av den statliga arbetsmarknadspolitiken utifrån de förutsättningar som regleras i lagstiftning och regleringsbrev. Staden ska verka för att ett sammanhållet stöd ges till individen genom att utveckla gemensamma arenor för samverkan eller samlokalisering med Arbetsförmedlingen.
- **Stadens arbetsmarknadsinsatser och Vuxenutbildning Stockholm**
Ibland går vägen till arbete via utbildning. Det kan handla om att studera en hel utbildning eller att komplettera och stärka sin kompetens i delar. Stadens arbetsmarknadsinsatser ska beakta olika vägar för individer att stärka sin ställning på arbetsmarknaden genom utbildning där det bedöms lämpligt. Det kan handla både om kortare yrkeskurser eller längre utbildningar i ordinarie utbildningssystem. Stadens vuxenutbildning ska kontinuerligt anpassa sitt utbud av utbildningar för att kunna erbjuda vägar till etablering på arbetsmarknaden även för dem som har stora språksvårigheter och är kortutbildade. Detta förutsätter en nära samverkan och dialog med stadens leverantörer, externa och i egen-regi.
- **Samordningsförbundet Stockholm stad, FINSAM**
Genom samordningsförbundet samverkar staden med Försäkringskassan, Region Stockholm och Arbetsförmedlingen. Som part i samordningsförbundet ska staden verka för att gemensamt med övriga parter bygga strukturerade och hållbara former för samverkan, främja metodutveckling och skapa aktiviteter som ger målgrupper

med behov av samordnade insatser från flera myndigheter ökade möjligheter att utveckla sin arbetsförmåga och bli oberoende genom egen försörjning. FINSAM är betydelsefullt för att överbygga de glapp som finns mellan de olika myndigheternas ansvar och kompetensområden där individen riskerar att inte få det stöd som behövs. FINSAM handläggarteam Jobbtorg Stockholm är multikompetenta team med representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen och Stockholms stads socialtjänst och jobbtorg. Teamen syftar till samordnad rehabilitering och gemensam planering med individen. Strukturen är särskilt viktig för de individer där osäkerhet finns kring behov av insats hos de olika parterna.

Effektivitet

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas utifrån kontinuerlig uppföljning och analys, forskning och beprövad erfarenhet kring vilka insatser som ger effekt samt utifrån arbetsmarknadens krav och målgruppernas behov.

Tidig matchning ska vara utgångspunkt för alla deltagare i stadens arbetsmarknadsinsatser. För de grupper där tidig matchning inte gett resultat visar tillgänglig forskning och beprövad erfarenhet att följande har betydelse för arbetsmarknadsinsatsers effektivitet och ska prioriteras:

- Insatser som ökar gruppens humankapital genom utbildningsinsatser eller andra kompetenshöjande insatser
- Insatser som utgår från arbetsmarknadens behov och funktion
- Insatser som har en nära koppling till den reguljära arbetsmarknaden. En reell arbetsmiljö/arbetsplats är den lämpligaste lärandesituationen även för arbetstränande insatser.
- Insatser som sänker trösklarna in på arbetsmarknaden, tex anställningar med lönesubventioner och skyddade arbeten.
- Parallellt stöd inom andra livsområden och samverkan med andra aktörer kring individen är en framgångsfaktor för att arbetsmarknadsinsatser ska bli effektiva.

Staden ska i verksamhetsutveckling av arbetsmarknadsinsatser strategiskt använda de möjligheter som finns till extern finansiering bland annat genom EUs fonder och program eller FINSAM.

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att öka tillgänglighet och ett gott bemötande utifrån individens behov och förutsättningar.

Stadens tillhandahållande av arbetsmarknadsinsatser ska kontinuerligt prövas utifrån kvalitet och resurseffektivitet och bedömning ska göras av vad som bäst lämpar sig att tillhandahålla i egen regi respektive genom upphandling.

Staden som arbetsgivare

Stockholm stad är en stor arbetsgivare och som sådan en betydelsefull aktör inom stadens arbetsmarknadsinsatser. Stockholms stads verksamheter spelar en viktig roll i att främja ett inkluderande arbetsliv och bidrar på olika sätt till arbetslösas etablering på arbetsmarknaden och en arbetsmarknad som tar tillvara på individers olika erfarenheter, kunskap och förutsättningar. Att staden som arbetsgivare är delaktiga i arbetsmarknadsinsatserna bidrar till stadens kompetensförsörjning samtidigt som det minskar långtidsarbetslösheten i utsatta grupper. Det är strategiskt viktigt att bredda rekryteringsunderlaget både ur ett rättighets- och hållbarhetsperspektiv och för framtida kompetensförsörjningsutmaningar.

Principer

Tillhandahållna platser i stadens verksamheter

Stadens verksamheter bidrar aktivt till att främja sysselsättning hos grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Stadens verksamheter ska bidra genom att tillhandahålla arbetstillfällen för Stockholmsjobb som riktas till aspiranter inom Jobbtorg Stockholm samt praktiktillfällen och feriejobb för ungdomar. Som arbetsgivare ska staden även medverka i den statliga arbetsmarknadspolitiken. Det gäller till exempel insatser där staden samverkar med Arbetsförmedlingen genom att tillhandahålla platser i stadens verksamheter för praktik eller subventionerade anställningar.

Medarbetare i stadens verksamheter kan bidra till stadens arbetsmarknadsinsatser genom att vara delaktiga i mentorskapsprogram och handledarutbildningar.

Kompetensförsörjning

Personer som deltar i stadens arbetsmarknadsinsatser kan utgöra en viktig resurs för stadens kompetensförsörjning. Staden står inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning inom en rad olika områden. Bland annat har äldreomsorgen och förskolan stora och växande rekryteringsbehov. Som del av stadens

arbetsmarknadsinsatser ska riktade insatser erbjudas deltagare där utbildning och yrkeserfarenhet kombineras för att bidra till stadens kompetensförsörjning. Strukturerad dialog och samverkan kring hur stadens arbetsmarknadsinsatser kan bidra till stadens kompetensförsörjning ska finnas.

Ett sätt att tillvarata befintlig kompetens i branscher med kompetensbrist och samtidigt skapa förutsättningar för fler personers inträde på arbetsmarknaden är arbetsdifferentiering. Det innebär att utbildad personal fokuserar på de arbetsmoment som kräver formell kompetens men kan avlastas med arbetsuppgifter som inte kräver någon formell kompetens.

Samverkan med arbetsgivare

I stadens arbetsmarknadsinsatser är samverkan med arbetsgivare central för att öppna fler vägar till arbete för stadens arbetslösa. Förutom insatser riktade till att rusta individer för arbetsmarknadens krav riktas ett aktivt påverkansarbete till arbetsgivare för att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden. Syftet med stadens arbetsgivarsamverkan är även att bidra till att öka tillgången till kompetens på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för samverkan med arbetsgivare med utgångspunkten etablering på arbetsmarknaden för stadens målgrupper. De lokala jobbtorgen ska med utgångspunkt i god lokal kännedom om arbetsgivares rekryteringsbehov bedriva individuellt matchningsarbete och kompetenshöjande insatser. Stockholm Business region, SBR, ansvarar för samverkan med näringslivet med fokus på tillväxt, insatser för nyföretagande, företagsutveckling och företagsetablering i samverkan med stadens stadsdelsnämnder.

Principer

Branschkunskap

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska svara mot arbetsgivares krav och behov. Förändringstakten på arbetsmarknaden är hög inom många yrkesområden och arbetsmarknadsinsatserna ska utvecklas utifrån en aktiv omvärldsbevakning och branschdialoger som ger aktuell kunskap om arbetsmarknaden.

Staden ska utifrån strukturerade prognoser och analyser kopplade till Stockholms arbetsmarknad samverka med branscher och arbetsgivare som efterfrågar kompetens och har rekryteringsbehov. Stadens arbetsmarknadsinsatser ska bidra till arbetsgivares kompetensförsörjning samt skapa fler vägar till en långsiktigt hållbar ställning på arbetsmarknaden för utsatta grupper. Att möta utmaningen om kompetensförsörjning är ett gemensamt åtagande

för många aktörer. Ett forum ska finnas för samverkan kring kompetensförsörjningsfrågor mellan arbetsmarknadsnämnden, Stockholm Business Region och utbildningsnämnden. Arbetet ska ske i nära samverkan med Arbetsförmedlingen och Region Stockholm utifrån deras övergripande ansvar för tillväxt och kompetensförsörjning i regionen.

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska främja och gynna möjligheten till yrkesmässig rörlighet, kunna möta behov av snabb omställning och vägledning utifrån arbetsmarknadens behov och förändring.

Partnerskap med arbetsgivare

Staden ska teckna partnerskap med arbetsgivare och branschorganisationer i regionen där det finns kompetensförsörjningsbehov. Syftet är en långsiktig och hållbar samverkan med arbetsgivare som bidrar till att deltagare i stadens arbetsmarknadsinsatser eller utbildningsinsatser blir anställda samt att möta arbetsgivares behov av kompetens. Stockholms stads integrationspakt är en plattform för att bidra till ökad integration och samtidigt möta arbetsgivares utmaningar att hitta arbetstagare med efterfrågad kompetens.

Sociala krav i upphandling

Enligt Stockholm stads program för upphandling och inköp ska staden sträva efter att upphandling bidrar till en positiv samhällsutveckling och en inkluderande arbetsmarknad samtidigt som företagens kompetensförsörjning underlättas. Staden ska ställa krav på leverantörerna i syfte att minska arbetslösheten i grupper som står utanför arbetsmarknaden och öppna upp för anställning och praktik, i de fall det bedöms lämpligt med hänsyn till uppdragets omfattning och upphandlingsföremålets art.

Samverkan civilsamhället

Samverkan med civilsamhället är av stor vikt för ett levande, demokratiskt samhälle som möter medborgares behov och fångar upp engagemang. Staden ska i sina arbetsmarknadsinsatser tillvarata och samverka med civilsamhället. Genom denna samverkan kan deltagare i stadens arbetsmarknadsinsatser erbjudas insatser som kompletterar stadens ordinarie verksamhet till exempel genom social samvaro, möta etablerade stockholmare, träna på det svenska språket eller få ett bredare kontaktnät inom sitt yrkesområde.

Principer

Formell samverkan

Formell samverkan med civilsamhället som innefattar ekonomisk ersättning kan ske genom upphandlad utförare av offentlig

välståndstjänst eller, när det är rättsligt möjligt, genom idéburna offentliga partnerskap.

Informell samverkan

Informell samverkan där civilsamhället bidrar till målet med stadens arbetsmarknadsinsatser utan ekonomisk ersättning kan exempelvis ske genom dialog, nätverk så som integrationspakten, att föreningar bjuds in till samråd eller genom samverkan kring aktiviteter som stärker ett heltäckande stöd kring individen.

Utbildning som vägen till jobb

Utbildning har allt större betydelse för en hållbar etablering på arbetsmarknaden och kort utbildning är i Stockholms län den enskilt främsta faktorn som påverkar arbetslöshet.

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska därför integreras med utbildningsinsatser samt stödja övergångar till studier för kortutbildade.

Principer

Studie- och yrkesvägledning och övergångar till studier

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska bidra till att fler kortutbildade inleder studier som väg till egen försörjning. Personer i kontakt med stadens arbetsmarknadsinsatser ska erbjudas studie- och yrkesvägledning i syfte att kunna göra väl underbyggda yrkes- och utbildningsval samt underlätta för framtida egen försörjning.

Deltagaren vägleds till komvux, folkhögskola, arbetsmarknadsutbildning eller kortare yrkeskurs, utifrån behov och förutsättningar.

Genom uppsökande arbete prioriterar staden att nå personer med kort tidigare utbildning och stora utbildningsbehov som har rätt till sfi, utbildning på grundläggande nivå respektive särskild utbildning på grundläggande nivå och motivera dem till studier. Staden ska också aktivt verka för att informera om studier på gymnasial nivå.

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska i samverkan med Vuxenutbildning Stockholm ge stöd i övergångar till studier.

Utbildning integreras i stadens arbetsmarknadsinsatser

Stadens arbetsmarknadsinsatser ska vara kompetenshöjande för individen. En stor andel av deltagarna är kortutbildade och har inte kompetens som motsvarar arbetsgivares efterfrågan. Kurser och utbildningar i syfte att öka individens förutsättningar att komma i arbete ska vara en integrerad del av stadens arbetsmarknadsinsatser. Upphandlade anpassade yrkesförberedande kurser eller kurser från

vuxenutbildningens reguljära kursutbud ska erbjudas utifrån rekryterande arbetsgivares behov.

Samverkan Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har i uppdrag att öka andelen som övergår till reguljär utbildning, särskilt yrkesutbildning, bland de som saknar gymnasial utbildning. Staden samverkar med Arbetsförmedlingen och deltar i de statliga arbetsmarknadsinsatserna genom sitt ansvar för utbildning och vägledning. För denna samverkan ska det finnas en tydligt beskriven samverkansrutin.

7. Ansvarsfördelning inom staden för arbetsmarknadsinsatser

Tydlig ansvarsfördelning inom staden är viktig för ett resurseffektivt och kvalitativt arbete med arbetsmarknadsinsatser. En stödjande helhetsstruktur kring individen förutsätter ofta parallella insatser från olika parter varför samverkan mellan olika aktörer och ansvarsområden är avgörande i syfte att nå det bästa för individen och staden.

Ansvarsområden och uppdrag för nämnder och bolag inom Stockholms stad framgår dels av respektive reglemente eller bolagsordning, dels av Stockholms stads budget. För att på ett sammanhållet sätt ge en överblick över hur ansvaret för arbetsmarknadsinsatser är fördelat inom Stockholms stad, redovisas här respektive nämnds och bolags ansvar.

Kommunstyrelsen ansvarar för att:

- medverka i implementering av stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser utifrån stadens roll som arbetsgivare
- tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och Stockholms Stadshus AB säkerställa att samtliga nämnder och bolagsstyrelser bidrar i arbetet med att tillhandahålla arbetsplatser i enlighet med stadens mål
- vara en aktiv part i den övergripande samordningen av stadens arbete med feriejobb för unga
- samarbeta med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och SBR om näringslivets kompetensförsörjningsbehov
- samordna stadens näringslivsarbete genom styrgruppen för näringslivsfrågor bestående av representanter från relevanta nämnder och bolagsstyrelser

Samtliga nämnder och bolag:

- ska tillhandahålla platser för Stockholmsjobb och feriejobb

- ska utifrån möjlighet bereda plats för arbetslösa stockholmare som deltar i arbetsmarknadspolitisk åtgärd genom arbetsförmedlingen
- skapa långsiktiga och jämlika förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att kunna få och upprätthålla ett arbete inom staden

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för:

- stadens arbetslöshetsnämnd med uppgift att främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av det
- stadens samlade arbetsmarknadsinsatser genom Jobbtorg Stockholm
- att i samverkan med stadsdelsnämnderna använda de gemensamma bedömningsinstrumenten för att synliggöra behov av stöd, kunna erbjuda rätt insats samt tydliggöra ansvar kring individens stödbehov
- stadsövergripande samverkan med Arbetsförmedlingen
- uppsökande arbete för de målgrupper som Kommunfullmäktige identifierat vara i behov av särskilt stöd till arbete och studier
- samordning av det kommunala aktivitetsansvaret och för det uppsökande arbetet av unga under 20 år som inte studerar samt för att erbjuda stöd och insatser för återgång till studier
- stadens centrala arbetsgivarsamverkan med det strategiska uppdraget att samordna och koordinera stadens kontakter med arbetsgivare i syfte att öppna fler vägar till arbete för stadens arbetslösa, bland annat genom jobbparterskap och Integrationspakten
- samverkan med arbetsgivare kring kompetensförsörjningsfrågor tillsammans med Stockholm Business Region och utbildningsnämnden
- att informera deltagare i stadens arbetsmarknadsinsatser om eget företagande som väg till självförsörjning i samverkan med Stockholm Business Region
- att stärka möjligheterna och vara pådrivande i arbetet för att öka antalet anställningar av personer med funktionsnedsättning i stadens verksamheter
- stadens etableringscentrum
- samordning av stadens arbete med feriejobb
- samordning av de arbetsmarknadsinsatser stadsdelsförvaltningarna i förekommande fall erbjuder
- samverkan med utbildningsnämnden för att skapa övergångar mellan gymnasiet och vuxenutbildning eller arbetsmarknadsinsatser för de som behöver det

- samordning av samhällsvägledning för nyanlända
- stadens vuxenutbildning

Stadsdelsnämnderna och socialnämnden, genom enheten för hemlösa ansvarar för:

- att utreda behov av och tillhandahålla förberedande stöd och/ - eller parallellt stöd och etablera kontakter som behövs inom andra livsområden för att en individ ska kunna delta i arbetsmarknadsinsats och planering mot arbete eller studier inom Jobbtorg Stockholm
- att vid behov tillhandahålla förberedande stöd /förrehabiliterande insatser i syfte att höja aktivitetsnivån, stärka hälsan, motivera och förbereda inför en arbetsmarknadsinsats
- att i samverkan med Jobbtorg Stockholm använda de gemensamma bedömningsinstrumenten för att synliggöra behov av stöd, kunna erbjuda rätt insats samt tydliggöra ansvar kring individens stödbehov
- samverkan med arbetsmarknadsnämnden och Arbetsförmedlingen kring offentligt skyddad anställning, OSA
- samverkan med arbetsmarknadsnämnden kring rekrytering och tillhandahållande av platser för Stockholmsjobb
- rekrytering och anställning av feriearbetande ungdomar
- biståndsbedömd sysselsättningsinsats för socialpsykiatriens målgrupp

Socialnämnden, utifrån sitt stadsövergripande samordningsansvar för stadens socialtjänst ansvarar för:

- att integrera stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser i sitt kommunövergripande ansvar för frågor rörande ekonomiskt bistånd
- att integrera stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser i övriga verksamheter inom socialtjänsten där kopplingen till arbete och studier är av betydelse
- att genom Intro Stockholm samverka med arbetsmarknadsnämnden i stadens etableringscenter

Utbildningsnämnden ansvarar för:

- samverkan med arbetsgivare kring kompetensförsörjningsfrågor tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och Stockholm Business Region
- samverkan med arbetsmarknadsnämnden kring kommunala aktivitetsansvaret och att tillhandahålla och utveckla

utbildningsinsatser inom ramen för gymnasieskolan för målgruppen som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret

- samverkan med arbetsmarknadsnämnden för att skapa övergångar mellan gymnasiet och vuxenutbildning eller arbetsmarknadsinsatser för de som behöver det

Stockholm Business Region, SBR, ansvarar för:

- samverkan med näringsliv med fokus på hållbar tillväxt, företagsutveckling och företagsetablering
- samverkan med arbetsgivare kring kompetensförsörjningsfrågor tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden
- stadsövergripande ansvar för implementering av stadens näringslivspolicy där kompetensförsörjning är en bärande del och där näringslivspolicyn och stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser ska ses som till varandra kompletterande styrdokument
- stötta nyföretagande och entreprenörskap för att bidra till ökad tillväxt, särskilt för kvinnliga entreprenörer, ungdomar, entreprenörer i ytterstaden med särskilt fokus på utsatta områden samt utrikes födda

Samordningsförbundet Stockholm stad ansvarar för

- förrehabiliterande insatser för personer som har behov av samordnade insatser från flera myndigheter
- insatser i syfte att överbygga de glapp som finns mellan parternas ansvar och kompetensområden
- FINSAM handläggarteam Jobbtorg Stockholm